

Αρχική σελίδα>Δικαστικές διαδικασίες>Αστικές υποθέσεις>Προθεσμίες των διαδικασιών Προθεσμίες των διαδικασιών

Τσεχία

1 Ποια είναι τα είδη προθεσμιών που εφαρμόζονται στις αστικές διαδικασίες;

Γενικά, οι προθεσμίες που ισχύουν στην αστική διαδικασία είναι είτε δικονομικές είτε ουσιαστικές.

Δύο είναι τα είδη των δικονομικών προθεσμιών: οι νόμιμες και οι δικαστικές.

Οι νόμιμες προθεσμίες ορίζονται από τον νόμο. Η μη τήρηση νόμιμης προθεσμίας συνεπάγεται πάντοτε κάποιας μορφής δικονομική επίπτωση (λ.χ., απώλεια της δυνατότητας επιτυχούς εκτέλεσης ενός συγκεκριμένου καθήκοντος, επιβολή πειθαρχικού προστίμου). Η μη τήρηση νόμιμης προθεσμίας μπορεί να είναι δικαιολογημένη [βλ. το άρθρο 58 του νόμου αριθ. 99/1963, του κώδικα πολιτικής δικονομίας (*zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění rozděšičích předpisů*) (κώδικας πολιτικής δικονομίας), όπως έχει τροποποιηθεί], εάν ο διάδικος ή νόμιμος εκπρόσωπός του δεν τήρησε την προθεσμία για λόγο που δικαιολογείται και εξαιτίας του οποίου δεν ήταν σε θέση να διενεργήσει πράξη την οποία νομιμοποιείται να επιχειρήσει. Η αίτηση πρέπει να κατατεθεί εντός 15 ημερών από την άρση του κρίσιμου εμποδίου με ταυτόχρονη εκτέλεση της πράξης που δεν διενεργήθηκε. Με αίτημα του διαδίκου το δικαστήριο μπορεί να χορηγήσει ανασταλτικό αποτέλεσμα στην αίτηση, ώστε να δικαιολογηθεί η μη τήρηση της προθεσμίας.

Η προθεσμία εκτέλεσης μιας πράξης που δεν ορίζεται απευθείας στον νόμο τάσσεται από τον πρόεδρο της (πολυμελούς) δικαστικής σύνθεσης (ή τον δικαστή σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης). Ο πρόεδρος της (πολυμελούς) σύνθεσης (ή ο δικαστής σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης) μπορεί να τάξει προθεσμία, όχι μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος, αλλά και όποτε άλλοτε απαιτείται για τη διασφάλιση της επαρκούς και δεόντως ταχείας διεξαγωγής της διαδικασίας. Το δικαστήριο μπορεί να παρατείνει μια δικαστική προθεσμία βασιζόμενο στις περιστάσεις (βλ. το άρθρο 55 του νόμου αριθ. 99/1963, κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί). Δεν επιτρέπεται η δικαιολόγηση της μη τήρησης μιας προθεσμίας.

Οι δικονομικές προθεσμίες δεν είναι προθεσμίες που ισχύουν για το δικαστήριο, επί παραδείγματι, για την έκδοση μιας απόφασης: οι εν λόγω προθεσμίες είναι διοικητικές προθεσμίες.

2 Κατάλογος των αργιών που προβλέπονται βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71, της 3ης Ιουνίου 1971.

Ημέρα αποκατάστασης του ανεξάρτητου κράτους της Δημοκρατίας της Τσεχίας, Πρωτοχρονιά: 1η Ιανουαρίου

Δευτέρα του Πάσχα: η εορτή είναι κινητή, αλλά συνήθως τοποθετείται στα τέλη Μαρτίου ή τις αρχές Απριλίου.

Εργατική Πρωτομαγιά: 1η Μαΐου

Ημέρα Νίκης: 8 Μαΐου

Ημέρα των Σλάβων αποστόλων Κύριλλου και Μεθόδιου: 5 Ιουλίου

Ημέρα αυτοθυσίας του Γιαν Χους (Jan Hus): 6 Ιουλίου

Ημέρα της τσεχικής πολιτείας: 28 Σεπτεμβρίου

Ημέρα της δημιουργίας του ανεξάρτητου τσεχοσλοβακικού κράτους: 28 Οκτωβρίου

Ημέρα του αγώνα για την ελευθερία και τη δημοκρατία: 17 Νοεμβρίου

Παραμονή Χριστουγέννων: 24 Δεκεμβρίου

Χριστούγεννα: 25 Δεκεμβρίου

Επομένη των Χριστουγέννων: 26 Δεκεμβρίου

3 Ποιοι είναι οι ισχύοντες γενικοί κανόνες για τις προθεσμίες στις διάφορες αστικές διαδικασίες;

Οι νόμιμοι κανόνες που διέπουν τη μέθοδο υπολογισμού των προθεσμιών παραγραφής ορίζονται στα άρθρα 55-58 του νόμου αριθ. 99/1963, κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί.

Προθεσμία που προσδιορίζεται σε ημέρες ξεκινά την επόμενη ημέρα από το γεγονός που έχει αποφασιστική σημασία για την έναρξή της.

Ως μισός μήνας νοείται το διάστημα των δεκαπέντε ημερών.

Η προθεσμία που προσδιορίζεται σε εβδομάδες, μήνες ή έτη λήγει την ημέρα που κατ' όνομα ή αριθμό συμπίπτει με την ημέρα επέλευσης του αφετήριου γεγονότος της προθεσμίας. Εάν ο τελευταίος μήνας δεν έχει τέτοια ημέρα, το τέλος της προθεσμίας συμπίπτει με την τελευταία ημέρα του μήνα.

Εάν η τελευταία ημέρα της προθεσμίας είναι Σάββατο, Κυριακή ή αργία, τελευταία ημέρα της προθεσμίας είναι η επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Οι προθεσμίες που προσδιορίζονται σε ώρες λήγουν με την παρέλευση της ώρας που αντιστοιχεί στην ώρα επέλευσης του αφετήριου γεγονότος της προθεσμίας.

Η δικονομική προθεσμία τηρείται αν η πράξη εκτελεστεί ενώπιον δικαστηρίου ή αν η κατάθεση πραγματοποιηθεί ενώπιον αρχής που είναι υποχρεωμένη να την επιδώσει, δηλαδή συνθηθέστερα σε κάτοχο ταχυδρομικής άδειας, κατά την τελευταία ημέρα της προθεσμίας.

Εάν η διαδικασία έχει διακοπεί, διακόπτεται ομοίως και η προθεσμία (άρθρο 111 παρ. 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Εάν η διαδικασία ξεκινήσει εκ νέου, οι προθεσμίες παραγραφής αρχίζουν να τρέχουν εκ νέου.

4 Όταν μια πράξη ή μια διατύπωση πρέπει να διενεργηθεί εντός μιας συγκεκριμένης προθεσμίας, ποιο είναι το χρονικό σημείο έναρξης της προθεσμίας;

Η ημέρα επέλευσης του αφετήριου γεγονότος της προθεσμίας δεν συνυπολογίζεται στην προθεσμία. Τούτο δεν ισχύει σε προθεσμίες που προσδιορίζονται σε ώρες. Συνεπώς, γενικά η προθεσμία παραγραφής αρχίζει να τρέχει από την επόμενη ημέρα της επέλευσης του γεγονότος που έχει αποφασιστική σημασία για την έναρξη της προθεσμίας (βλ. το άρθρο 57 παρ. 1 του νόμου αριθ. 99/1963, κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί).

5 Μπορεί η έναρξη της προθεσμίας να επηρεαστεί ή να τροποποιηθεί από τον τρόπο κοινοποίησης ή επίδοσης εγγράφων (προσωπική επίδοση από δικαστικό επιμελητή ή ταχυδρομική επίδοση);

Όχι.

6 Αν η επέλευση ενός γεγονότος αποτελεί την έναρξη της προθεσμίας, η ημέρα επέλευσης του γεγονότος συνεκτιμάται στον υπολογισμό της προθεσμίας;

Η ημέρα επέλευσης του αφετήριου γεγονότος της προθεσμίας δεν συνυπολογίζεται στην προθεσμία. Τούτο δεν ισχύει σε προθεσμίες παραγραφής που προσδιορίζονται σε ώρες (βλ. το άρθρο 57 παρ. 1 του νόμου αριθ. 99/1963, κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί).

7 Όταν μια προθεσμία προσδιορίζεται κατά ημέρες, ο αριθμός των αναφερόμενων ημερών περιλαμβάνει τις ημερολογιακές ημέρες ή τις εργάσιμες ημέρες;

Οι προθεσμίες παραγραφής υπολογίζονται σε ημερολογιακές ημέρες.

8 Όταν η προθεσμία προσδιορίζεται κατά εβδομάδες, μήνες ή έτη;

Οι προθεσμίες παραγραφής που υπολογίζονται σε εβδομάδες είναι σπάνιες στον κώδικα πολιτικής δικονομίας (νόμος αριθ. 99/1963, όπως έχει τροποποιηθεί) (λ.χ., άρθρο 260 παρ. 3, άρθρο 295 παρ. 1, και άρθρο 295 παρ. 2). Συνήθως, αποτελούν δικαστικές προθεσμίες στη δικαστική πρακτική. Οι προθεσμίες που προσδιορίζονται σε μήνες στον κώδικα πολιτικής δικονομίας ορίζονται με διάρκεια ενός μήνα (λ.χ., άρθρο 82 παρ. 3, άρθρο 336m παρ. 2, και άρθρο 338za παρ. 2) δύο μηνών (λ.χ., άρθρο 240 παρ. 1 και άρθρο 247 παρ. 1) τριών μηνών (λ.χ., άρθρο 111 παρ. 3, άρθρο 233 παρ. 1, και άρθρο 234 παρ. 1) και έξι μηνών (λ.χ., άρθρο 77a παρ. 2 και άρθρο 260g παρ. 3).

Δύο ειδών είναι οι προθεσμίες που προσδιορίζονται κατά έτη στον κώδικα πολιτικής δικονομίας: η ετήσια προθεσμία (λ.χ., άρθρο 111 παρ. 3) και η τριετής προθεσμία (λ.χ., άρθρο 99 παρ. 3, άρθρο 233 παρ. 2, και άρθρο 234 παρ. 2).

9 Πότε λήγει η προθεσμία όταν προσδιορίζεται κατά εβδομάδες, μήνες ή έτη;

Οι προθεσμίες που προσδιορίζονται σε εβδομάδες, μήνες ή έτη λήγουν στο τέλος της ημέρας που αντιστοιχεί στην ημέρα επέλευσης του αφετήριου γεγονότος της προθεσμίας και εάν ο μήνας δεν έχει τέτοια ημέρα, τότε την τελευταία ημέρα του μήνα (βλ. άρθρο 57 παρ. 2 του νόμου αριθ. 99/1963, κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί).

10 Αν η προθεσμία λήγει Σάββατο, Κυριακή ή ημέρα δημόσιας αργίας ή μη εργάσιμη ημέρα, παρατείνεται μέχρι την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα;

Ναι (βλ. το άρθρο 57 παρ. 2 του νόμου αριθ. 99/1963, κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί).

11 Υπάρχουν ορισμένες περιστάσεις στις οποίες παρατείνονται οι προθεσμίες; Από ποιες προϋποθέσεις εξαρτώνται οι παρατάσεις αυτές;

Οι νόμιμες δικονομικές προθεσμίες δεν μπορούν να μεταβληθούν με δικαστική απόφαση.

Το δικαστήριο μπορεί να παρατείνει τη δικονομική προθεσμία, ανάλογα με τις περιστάσεις.

12 Ποιες είναι οι προθεσμίες για την άσκηση ένδικων μέσων;

Ο διάδικος μπορεί να προσβάλει την απόφαση του πρωτοδικείου (*okresní soud*) ή την απόφαση που έχει εκδώσει σε πρώτο βαθμό το περιφερειακό δικαστήριο (*krajský soud*), εκτός αν αυτό αποκλείεται από τον νόμο (βλ. το άρθρο 201 του νόμου αριθ. 99/1963, κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί). Η έφεση πρέπει να κατατεθεί εντός δεκαπέντε ημερών από την επίδοση της γραπτής απόφασης, στο δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση. Η προθεσμία κατάθεσης της έφεσης δεν περιλαμβάνει την ημέρα επίδοσης της απόφασης στον διάδικο. Για την τήρηση της εν λόγω δικονομικής προθεσμίας, αρκεί η κοινοποίηση της έφεσης σε αρχή που υποχρεούται να την επιδώσει (ιδίως, σε κάτοχο ταχυδρομικής άδειας, στο σωφρονιστικό κατάστημα για πρόσωπα που είναι φυλακισμένα ή τελούν σε κράτηση, στο ίδρυμα που είναι επιφορτισμένο με την ιδρυματική ή ασφαλή ανατροφή του προσώπου που έχει τοποθετηθεί σ' αυτό, κ.ο.κ.) ή στο δικαστήριο κατά την τελευταία ημέρα της προθεσμίας παραγραφής.

Εάν εκδόθηκε διορθωτική απόφαση που αφορά την ίδια την απόφαση, η προθεσμία αρχίζει να τρέχει από την ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ η διορθωτική απόφαση (βλ. το άρθρο 204 παρ. 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Η έφεση που ασκείται μετά τη λήξη της δεκαπενθήμερης προθεσμίας, αποκλειστικά όμως επειδή ο εφεσιβάλλων ακολούθησε τις εσφαλμένες υποδείξεις του δικαστηρίου για την έφεση, θεωρείται ότι έχει ασκηθεί εγκαίρως. Εάν η απόφαση δεν περιλαμβάνει υποδείξεις για την έφεση, για την προθεσμία της έφεσης ή για το δικαστήριο στο οποίο θα κατατεθεί ή εάν περιλαμβάνει εσφαλμένες υποδείξεις σύμφωνα με τις οποίες δεν επιτρέπεται η άσκηση έφεσης, επιτρέπεται η άσκηση έφεσης εντός τριών μηνών από την επίδοση της απόφασης.

Εάν σε μια υπόθεση εκδόθηκε διαταγή πληρωμής, η παραγωγή έννομων αποτελεσμάτων από την εν λόγω διαταγή μπορεί να εμποδιστεί μόνο με την άσκηση ανακοπής από τον καθ' ου, εντός της νόμιμης προθεσμίας των 15 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της διαταγής, στο δικαστήριο που την εξέδωσε (βλ. το άρθρο 172 παρ. 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Η διαταγή πληρωμής ακυρώνεται με την άσκηση ανακοπής και το δικαστήριο διατάσσει συζήτηση. Έφεση μπορεί να κατατεθεί μόνο κατά της ανακοπής που αφορά τα έξοδα της διαδικασίας, ωστόσο κατά κανόνα δεν ακυρώνει τη διαταγή πληρωμής.

13 Μπορούν τα δικαστήρια να τροποποιήσουν τις προθεσμίες, ιδίως τις προθεσμίες εμφάνισης στο δικαστήριο, ή να καθορίσουν ειδική ημερομηνία εμφάνισης;

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας (νόμος αριθ. 99/1963, όπως έχει τροποποιηθεί) επιτρέπει την αναβολή της συζήτησης για σοβαρούς λόγους, εάν δεν είναι δυνατή η εκδίκαση της υπόθεσης και η έκδοση απόφασης επ' αυτής σε μία μόνο συζήτηση (βλ. το άρθρο 119 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Σημαντικός λόγος αναβολής μπορεί να είναι, επί παραδείγματι, το γεγονός ότι ένας από τους διαδίκους δεν παρέστη στο δικαστήριο, και είναι αδύνατη η διεξαγωγή της συζήτησης ερήμην αυτού (βλ. το άρθρο 101 παρ. 3 του κώδικα πολιτικής δικονομίας), ή το ότι ένας από τους διαδίκους δεν είχε στη διάθεσή του επαρκή χρόνο προπαρασκευής για τη συζήτηση, επειδή η κλήση δεν του επιδόθηκε με επαρκή προηγούμενη ειδοποίηση ή για άλλους σοβαρούς λόγους. Ο διάδικος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο την αναβολή της συζήτησης. Το δικαστήριο αποφασίζει επί του αιτήματος του διαδίκου για αναβολή, το οποίο είχε κατατεθεί εκ των προτέρων, βάσει της σοβαρότητας του λόγου που αυτός επικαλείται. Εάν το δικαστήριο δεν κάνει δεκτό το αίτημα του διαδίκου, τότε ο διάδικος πρέπει να παραστεί στη συζήτηση.

14 Εφόσον μια πράξη η οποία απευθύνεται σε διάδικο που κατοικεί σε τόπο όπου θα εύγχανε παράτασης προθεσμίας κοινοποιείται σε τόπο όπου δεν παρέχεται η εν λόγω παράταση, το πρόσωπο αυτό χάνει το ευεργέτημα της εν λόγω προθεσμίας;

Οι νόμοι της Δημοκρατίας της Τσεχίας δεν ρυθμίζουν ρητά την εν λόγω περίπτωση.

Σε μια διαδικασία με διασυνοριακή διάσταση κατά τη διάρκεια της οποίας πρέπει να επιδοθεί ένα έγγραφο σε διάδικο στο εξωτερικό, ισχύουν οι δικονομικοί κανόνες του δικάζοντος δικαστηρίου (*lex fori*), δηλαδή οι δικονομικοί κανόνες του κράτους το οποίο είναι αρμόδιο για την υπόθεση.

15 Ποιες είναι οι συνέπειες σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών;

Η μη τήρηση της δικονομικής προθεσμίας έχει δικονομικές επιπτώσεις.

Εάν ο κώδικας πολιτικής δικονομίας (νόμος αριθ. 99/1963, όπως έχει τροποποιηθεί) τάσσει συγκεκριμένη προθεσμία για την εκτέλεση μιας πράξης (λ.χ., για την άσκηση τακτικού ή έκτακτου ένδικου μέσου), η μη τήρηση της προθεσμίας συνεπάγεται την απώλεια της δυνατότητας επιτυχούς εκτέλεσης της πράξης. Η απώλεια της προθεσμίας μπορεί να δικαιολογηθεί εάν ο διάδικος ή ο εκπρόσωπός του την είχε απολέσει για λόγο που μπορεί να δικαιολογηθεί (λ.χ., ξαφνική ασθένεια, τραυματισμός κ.ο.κ.) και εξαιτίας του οποίου δεν ήταν σε θέση να διενεργήσει την πράξη, την οποία νομιμοποιείται να επιχειρήσει (βλ. το άρθρο 58 του κώδικα πολιτικής δικονομίας), εκτός εάν ο κώδικας πολιτικής δικονομίας αποκλείει τη δικαιολόγηση της μη τήρησης μιας συγκεκριμένης προθεσμίας (επί παραδείγματι, δυνάμει του άρθρου 235 παρ. 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, η δικαιολόγηση της μη τήρησης της προθεσμίας αποκλείεται στην περίπτωση αιτήσεων επανάληψης της δίκης και ακύρωσης). Σε περίπτωση προθεσμίας που έχει ταχθεί για την τήρηση συγκεκριμένης υποχρέωσης, η μη τήρηση της προθεσμίας επιφέρει την επιβολή συγκεκριμένης κύρωσης (επί παραδείγματι, πειθαρχικού προστίμου).

Κάθε περίπτωση απώλειας μιας δικαστικής δικονομικής προθεσμίας επιφέρει, βάσει του νόμου, συγκεκριμένες επιπτώσεις. Η δικαστική προθεσμία μπορεί να παραταθεί μόνο από τον πρόεδρο της σύνθεσης (ή τον δικαστή, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης). Δεν επιτρέπεται η δικαιολόγηση της μη τήρησης μιας προθεσμίας.

Η διαταγή πληρωμής κατά της οποίας δεν ασκήθηκε ανακοπή παράγει τα έννομα αποτελέσματα αμετάκλητης και εκτελεστής απόφασης (βλ. το άρθρο 174 παρ. 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

16 Αν λήξει η προθεσμία, ποια ένδικα μέσα παρέχονται στους διαδίκους που δεν τήρησαν τις προθεσμίες, δηλαδή στους ερημοδικούντες διαδίκους;

Η απώλεια συζήτησης έχει διαφορετικές επιπτώσεις από την απώλεια προθεσμίας. Εάν ο διάδικος που έχει κλητευθεί νομίμως δεν παρέστη στη συζήτηση χωρίς να ζητήσει αναβολή εγκαίρως και για σπουδαίο λόγο, το δικαστήριο μπορεί να εκδικάσει την υπόθεση και να αποφανθεί επ' αυτής ερήμην του (βλ. το άρθρο 101 παρ. 3 του νόμου αριθ. 99/1963, κώδικας πολιτικής δικονομίας, όπως έχει τροποποιηθεί) και, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 153b του κώδικα πολιτικής δικονομίας, μπορεί να εκδώσει απόφαση ερήμην αυτού.

Εάν ο εναγόμενος δεν παραστεί δικαιολογημένα στην πρώτη συζήτηση μιας υπόθεσης στην οποία εκδόθηκε απόφαση ερήμην, το δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση έπειτα από αίτημα του εναγομένου και διατάσσει τη συζήτηση της υπόθεσης. Ο διάδικος μπορεί να καταθέσει σχετική αίτηση έως την ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε ισχύ η απόφαση που εκδόθηκε ερήμην (βλ. το άρθρο 153b παρ. 4 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Επιτρέπεται επίσης η άσκηση έφεσης κατά απόφασης που εκδόθηκε ερήμην με βάση την ουσία της υπόθεσης. Εάν ο εναγόμενος, εκτός από αίτηση ακύρωσης της πρωτόδικης απόφασης, έχει επίσης ασκήσει έφεση κατά της απόφασης, και η αίτηση ακύρωσης της απόφασης γίνει δεκτή με εκτελεστή απόφαση, η έφεση απορρίπτεται (βλ. το άρθρο 153b παρ. 5 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Τελευταία επικαιροποίηση: 16/09/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.